

Tarihi Kulluk Sözleşmesi 2

– Bayram KAYA · 22 Haziran 2017

Sizin varlığınızdan ve sizin iradi bilincinizden bağımsız oluşuyla size ve içinde olduğunuz yapınıza, dış bir etkime vardı. Bu nedenle yapı ilişkilerini, değişen ve değiştiren nesnel zorunlu süreç girişmelerini; totemi sosyal yapılı, sosyal kültürle anlatmanız da pek olası değildir.

Değişeni, değiştireni; totemi kültürle açıklamanız olası olsa bile; süreklilik ve değişimler arz eden süreç için uzun erimiyle olup bitenler dahi totem kültürle olur izahı içinde anlaşılır değildi. Çünkü uzun erimde; anlaşılır olan da, anlaşılmaz oluyordu. İttifak içindeki doğumların, totem yapı içindeki doğumlarla izah edilememesi gibi. Totem yapı içindeki tekil totemi mananın; ilahi dönem içinde çoklu ilah iradesine dönüşmesine, izah olamaması gibiydi.

Bilinenle bilinmeyen, hem açıklanıyordu. Hem açıklanamıyordu. Bilinenle bilinmeyi açıklayan kirşof, ya da Pastör gibi ilerlemeci olanlardı. Biri elektrik düzenlenin süreçlerini bulurken bir diğeri de bizi hasta edenlerin görünmez canlı beslenirler olduğunu izah ediyordu. Bilinenle bilinmeyi açıklayamaz olanlar ya da sınıf ve tarih bilinci olmamakla El'e hizmet edip El'den beslek, Lümpen sokak yobazı da; bunu şeytan işi olmakla söylüyordu.

Yine bu durum eş deyişle bilinenle bilinmezi, açıklar olmak ta; uzun erimle, olacakları bilmek anlamına gelmiyordu. Antik çağda kehribarın ipek kumaşa sürtme eylemi sonucunda, kehribarın saman çöpünü çekmişti. Bu olaydaki bilinmezlik yobaza göre şeytan işi etkiydi. Ya da El dilediği için oluyordu.

Yine kehribar çubuğun saman çöpünü çekmesi işine; şeytan işi değil de, elektrik iş diyen bir azınlık çıkmıştı. Bu azınlık elektriği açıklamanın bin bir gayretiyle oldular. Filim karesi gibi enstantaneleriyle donup kalmamakla, elektrik tanımına birkaç yol adımı döşeyen, ilerlemeciler olacaktı. Sürtme sonucu kazanılan girişme sürece, elektrik olayı diyen antik çağ zihniyetli olan bu kişimizin bu bilmesi; yine bir elektrik sel olay olan televizyon görüntülü izahı da; anlar olması, bilir olması demek te değildir.

Ki günümüzde dahi elektriğe, elektrik demekle; elektriği kullanmakla; elektriği anlayan milyarlarca insan; yine bir elektrik devinimi içinde olan televizyon görüntüsünü ve TV'nin sesini de anlar değildir.

Buradaki uzun erimden amaç, değişen şartlarla süreç ilişkilerinin de değişmesidir. Hiç bir şeyin yerli yerinde kalmamasıdır. Bir öncesinden bağıntı kopması ortaya koyar. Siz de bir öncesi ile bir sonrasını ya bağıntılıdan kılan bir dinamik içinde olursunuz. Ya da bir öncesini bir sonrasına bağıntılıdan kılamaz olan pasiflik bir durum içinde olursunuz.

İkinci durum tez elden düşün sel kaosta kaçınıp, bildik olan düşün sel bir kararlı yapı içine geçmek

isteyen kişilerle somut olur. Bu nedenle bu kişiler nesnel nedence analitik ve nesnel nedence bağıntılı toplumsal dili bilmek anlamak kullanmak yerine; daha kolayı olan sosyal dil mantığını yeğlerler.

Zaten sürecin; bilme, bulma olan işini toplumsal dil üzerinde analizler yapmasına; bilme bulma olacak sürecin özne nesnel nedence çözümleri içinde anlaşılır olmasına daha çok vardı. Uzun erimde anlaşılır olanın; anlaşılmaz olma zorunluluğu nedeniyle de sosyal dil olup biten tarihi; sosyal anlayışın hikâye dili içinde kalmasıyla süreci insana göre anlatır. Sosyal dil kısa erimli düşünsel kararlı yapıyı oluşturan birlik dildir. Birliğin kendisi değildir. Dil tutucu ve muhafazakârdır. Bu nedenle kişilere melezliği veren tarihi oluşumlar dahi, sosyal izan içinde anlaşılır. Bu araç durumdur. Ve genel süreci yamultur.

Yani kişiler kendi melezlik sürecini somut üreten ilişkiler izahıyla anlayamazlar. Somut ilişkilere tabii olsalar da süreci sosyal dille anlarlar. Nesnel ve öznel yapabilirlikle halife olduğu halde; geçmiş mana anlayışlı anlama anlatma kalıplarından ötürü yapabilirliğin nesnesi; öznel söyleme göre geriler.

Gerileyen nesnellığın çok kişideki öznel oluşa taban olma bağı kopar. Böyle olunca da öznellik bir heyula gibi belirir. Heyula biçimsiz, her biçimi alabilen öznelliktir. Öznellik içinde neye göre insana halife dendiği anlaşılmaz. İnsan da bu anlaşılmazlıkla heyula olur çıkar. İnsanlar, nesnel devinmeli alan hareketli salınımların üzerine; heyula (ürkü) mana anlayışını kendilerine göre binişle kırlarlar.

Heyula durum kararları veren soyut iradeli odağın izahı üzerine oturur. Kerevit üzerine oturan kişiye padişahlık geçmesi gibi anlayışla olan bir durumdur bu. İnsan kendisinin yapabilirlikle halife olmasını heyulanın söylenmesi olan söylemleriyle anlarlar.

İnsanı ortaya koyan ittifakın içinde her biri, her bir gruplar uhdesinde bulunan totem mesleğine sahip grup olmak vardı. Meslek sahipliği olan grupların gruplar arası üretim ilişkisi vardı. Bu somut girişime dayalı bir ortak ittifak iradesi vardı. İşte tüm bunların üzerine heyula oturur. Bu işin özetidir.

Grup sahipliği, grup aiti kişilerin gayret birliği olmakla; kişiler üzerinde ortaklı. Gruplar arası ilişkiler gruplar üzerinde ortaklı. İttifak iradesi de grupların yapabilirliği ve grupların yapabilir bağıntı sahipliği üzerinde bir gruplar ortaklığıydı. El kulluk anlayışı bu heyula üzerine oturacak bir biçimlenme olacaktı.

Erken dönem içindeki emek, sahiplik ve üretim; bir grup hareketi olmakla, karşımıza çıkar. Bu nedenle ittifak içindeki meslek sahipliği irade de; üreten ilişkiler de ve emek te grup süreçleridir. İttifak gruplar odaklı girişen bağ süreçlerdi. Gruplar arası emektir. Gruplar arası sahiplikti. Gruplar arası üretim ilişkisi olmakla, bunların toplamları gruplar arası ortaklığın tekil iradesiydi. Bu üç somut olgu ve bu üç somut olgu olaylarının bir arada girişmeler toplamı soyut irade ve soyut insan özneli; insan öznelliği olmuştu.

İnsan da ve insan iradesin de bileşen ortak sentezli gruplar gücü bağıntısı vardı. İttifak içinde bu ortak grup ilişkili bağıntılar, giderek tekil kişi bağıntıları duruma odaklanan parça yeteneklere dönüşecekti.

İrade, hem bir üreten ilişkiydi. Hem bir üreten ilişkilere sahip, mesleki bilgi beceri donanım lığıydı. Hem de grup üreten ligi; grup sahipliği ve grup emeği üzerindeki tüzelin ligin kişiye yansımalarıydılar. Emeği, sahip ligi, üreten ligi olmayanın, iradesi de yoktu. Bizi bağlayan irade; üreten ilişki toplamı olan irade ortaklığı olan, tüzelin olukla; ortak ilişki odaklı, iradeler birliğiydi. Bir olan değil birçok olandı. Bir olanın birliği de birlik iddiası da olmaz. Bu nedenle birlik bir olanın değil birçok olanın iddia birliğiydi.

Günümüze doğru gelirken süreç daha ön ittifaklar içindeki grup iradeleri; kişi odaklı uzmanlık iradesi olmakla; uzmanlık parçalı iradeler durumuna düştü. Parçalı iradeler bütünü veremez ama bütünden bir parçadırlar.

Bir arabayı ortaya koyan vidayı, somunu yapmak; motor kalıbı dökmek, dişliler üretmek vs. gruba ait otomotiv olan sürecin; uzman sahiplik olukla sürecin parçalı durumu olmasıydı. Uzmanlık olan parçalı işler otomotiv içindedir. Tümü birden sağlık sektörünü verecek olan; dişçi, radyolog, biyolog, ürolog, kardiyolog, dâhiliyesi, kulak burun boğazcısı, kalp cerrahı vs. hepsi gruba ya da sektöre ait genel sağlık içinde parçalı uzmanlık işidirler.

Bu nedenle parçalı uzmanlık işi, üreten bağıntı işi olukla; genel grup hareketi içinde bir iradedir. Ve kalp cerrahisi içindeki yeriyle grup iradesini oluşturur. Grup iradesini oluşturur ama açıktır ki bir kalp cerrahinin kendi işini yapmasıyla; dışınıza tedavi olmadığı gibi gastritiniz devam eder. Göz bozukluğu kendisini ele verir. Veba, kolera salgını devam ediyor olacakla kalp cerrahi uzmanlığının, parçalı süreç ilişkisi olması genel sağlık iradesini oluşamaz.

Şu halde irade; entegre (ortaklaşan) bir iradedir. Bir sistem içinde birkaç tane genel sağlık; birkaç tane genel eğitim; birkaç tane genel başbakan olmamakla; o irade birçok uzmanlık olan iradede ortaklaşan iradeler odaklı genel ve tekil bir iradedir. Melez insan; grup ve ittifakı genelle ve kişiler bazındaki tekil olan uzman durumlu ortak iradelerinin sahipliği idi. Melez insan bu genelliği ve özelliği yansıtıyordu.

İttifak entegresi içindeki ilahlar; parçalı grup temsilciliğini ifade eden grupların iradesi olan ilahlardı. Parçalı iş durumundaki grup meslekli grup temsilcisi ilah iradeleri; entegre olur bütünleşğin ortak kararı (iş, eylem, fikir ortaya koyuşunun) tekil iradesi oluyordu.